

A Pécsi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bihari Krisztina ügyvéd, fél címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Stanka István ügyvéd, fél címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2019. március 13. napján kelt 18.P.20.732/2018/13. számú ítélete ellen a felperes által 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, valamint az állam javára - az illetékes állami adóhatóság felhívására, az ott írt módon és számlára - 48.000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperes jogelődje, a C Zrt. a 2008. július 15. napján kelt kölcsönszerződéssel használt személygépjármű vételárának finanszírozására a felperesnek 3.500.000 forint összegű kölcsönt nyújtott. A szerződésben a felek a futamidőt 120 hónapban, a kölcsön devizanemét svájci frankban, a havi törlesztőrészlet összegét 43.817 forintban határozták meg. A kölcsön összege - a folyósítás 2008. július 17-i dátumát figyelembe véve - 24.768,24 svájci franknak felelt meg. Rögzítették, hogy a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezik az általános szerződési feltételek (ÁSZF). A VI. pont tartalmazta az adós részéről annak tudomásulvételét, hogy a finanszírozás devizaneme szerinti referencia kamatláb változásának, valamint deviza alapú szerződések esetén az árfolyam változásának kockázatát viselni köteles, melynek eredményeként a törlesztőrészletek az ÁSZF 20-22. pontjai szerint módosulhatnak.

A szerződés VII. pontjában az adós a kölcsönszerződés aláírásával vételi jogot engedett a hitelező részére a kizárólagos tulajdonában álló, a kölcsönszerződés második részében meghatározott gépjármű vonatkozásában az ÁSZF 69-82. pontjaiban meghatározott feltételekkel.

A kölcsönszerződés részét képező ÁSZF I.3. pontja rögzítette, hogy a kölcsönszerződés elsődleges fedezete a gépjármű. Az adós ugyanitt hozzájárulását adta ahhoz, hogy a hitelező a gépjárműre vételi jogot, annak biztosítására elidegenítési és terhelési tilalmat alapítson, nem szerződésszerű teljesítés esetén elvonja a birtokláshoz, használathoz, hasznosításhoz való jogát, továbbá, hogy a

törzskönyvet a teljes futamidő során letéti őrzésben tartsa és az ÁSZF-ben foglaltak szerint felhasználja, illetve, hogy a gépjármű rendeltetésszerű használatát, állapotát a futamidő során ellenőrizze. A IV.23. pont szerint az adós kötelezettséget vállalt arra, hogy a kölcsönszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettsége maradéktalan teljesítéséig a gépjárművet nem idegeníti el és nem terheli meg az alperes előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül, és hozzájárul a gépkocsit terhelő jogok nyilvántartásba való bejegyzéséhez. A IV.24. pont értelmében a hitelező jogosult a törzskönyv átvételére, és - valamennyi tartozás kiegyenlítéséig - a letétként való őrzésére, valamint az a feletti rendelkezésre. A IV.27. pont szerint a hitelező a birtokába került törzskönyvet a kölcsönszerződés megszűnését követően akkor bocsátja az adós rendelkezésére, ha az adós a kölcsönszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.

A szerződéskötés során a felperes kockázatfeltáró nyilatkozatot írt alá, ami a devizakölcsön fogalmára vonatkozó magyarázat mellett, a költségekre és kockázatokra vonatkozó figyelmeztetések között tartalmazta, hogy a devizakölcsönöknél a kamat- és az árfolyamváltozások hatásaként a havi törlesztőrészek a forint kölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhatnak. A törlesztőrészlet ingadozása a kamat- és az árfolyamváltozás irányának függvényében kedvezően (adott havi törlesztőrészlet csökken) és kedvezőtlenül (adott havi törlesztőrészlet növekszik) is érintheti az ügyfelet. Amikor a forint gyengül a svájci frankkal vagy az euróval szemben (vagyis egy svájci frankért vagy egy euróért a korábbinál több forintot kell fizetni), akkor a törlesztőrészlet növekszik. Amikor viszont a forint erősödik a svájci frankkal, illetve az euróval szemben (vagyis egy svájci frankért vagy egy euróért a korábbinál kevesebb forintot kell fizetni), akkor a törlesztőrészlet csökken. A devizakölcsönök kamatait a devizakamatok ingadozása is befolyásolhatja az általános szerződési feltételekben meghatározottak szerint.

Az alperes jogelődje 2008. július 17. napján a kölcsönösszeget a felperes rendelkezésére bocsátotta. A felperes a kölcsönszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettségének nem tett eleget, így az alperes a perbeli gépjármű törzskönyvét jelenleg is birtokában tartja.

A felperes kereseti kérelmében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a kamat hiánya miatt a szerződés érvényesen nem jött létre, másodlagos kérelme a perbeli kölcsönszerződés teljes érvénytelenségének megállapítására irányult. Utóbbit a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 213.§ (1) bekezdés b) és c) pontjára hivatkozva a kamat, költség és díjak éves százalékos mértékének meghatározatlanságára, továbbá arra alapította, hogy a nem ismert ellenszolgáltatás százalékos mértékére figyelemmel nem lehet helyes a szerződésben feltüntetett THM százalékos mértéke sem. Hivatkozott arra is, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat nem volt megfelelő, az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltételek tisztességtelen szerződési kikötések. Kérte továbbá a perbeli gépjármű törzskönyvének kiadását azzal, hogy érvénytelen szerződés, illetve szerződési feltételek alapján az alperes a **XXX-000** forgalmi rendszámú személyautó törzskönyvét nem tarthatja magánál. A törzskönyv kiadása iránti kérelmét azzal indokolta, hogy a szerződés VII. pontja, az ÁSZF második (5 év után hatályosuló) vételi jog alapítására vonatkozó 70. pontja, a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg külön okiratba foglalt vételi jogot alapító szerződésnek az ötödik év elteltével történő hatálybalépéséről rendelkező 16. pontja, valamint a szerződés aláírásától hatályos vételi jogot alapító megállapodás jogszabályba ütközés miatt érvénytelen. Kérte a kölcsönszerződés határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítását, és az alperes 307.080 forint visszafizetésére kötelezését.

Az alperes módosított érdemi ellenkérelmében nem tette vitássá a kamat éves százalékos mértéke feltüntetésének hiányára alapított érvénytelenségi ok fennálltát, e körben a szerződés érvényessé

nyilvánítását kérte 8,62%-ban meghatározott kamatmérték mellett. Egyebekben a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes és az alperes jogelődje között P 2008. július 15. napján kelt ... ügyletazonosító (perbeli) kölcsönszerződést érvényessé nyilvánította azzal, hogy az induló ügyleti kamat éves százalékos mértékét 8,62%-ban határozta meg. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, a felperest kötelezte az alperes javára 19.499 forint perköltség, továbbá az állam javára 18.400 forint feljegyzett eljárási illeték megfizetésére.

Ítéletének indokolása szerint a kölcsönszerződés kétséget kizáróan létrejött, az okiratokból kitűnően a felek szerződéses akarata a kamatra is kiterjedt, annak induló éves százalékos mértékét a szerződésben ugyan nem határozták meg, de az kiszámítható volt. Nem találta alaposnak azt a felperesi hivatkozást sem, hogy a THM mértéke nem megfelelően került meghatározásra. Az árfolyamkockázat adóssra terhelésének tisztességtelenségével összefüggésben kifejtette, az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatra figyelemmel a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 164.§ (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az árfolyamkockázatról kapott tájékoztatás nem volt világos, érthető, ezt azonban a felperes nem bizonyította. Az alperesi jogelőd kockázatfeltáró tájékoztatása az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt felperes vonatkozásában kellő és elegendő volt, a külön íven szerkesztett, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozat egyértelműen és közérthetően tartalmazta, hogy a forint gyengülése esetén a törlesztőrészlet növekszik. Ennek megértését, tudomásul vételét a felperes nem vitatott aláírásával elismerte. A kölcsönszerződés VI. pontjában szereplő tájékoztatásra, valamint a szerződés részévé vált ÁSZF 20-22. pontjaira is figyelemmel a felperes megérthette, hogy fizetési kötelezettségét az árfolyamváltozás befolyásolja, az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli és az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. A perbeli tájékoztatás az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú döntésében előírtaknak is megfelel, az árfolyamkockázat mibenléte és annak gazdasági következményei a fogyasztó számára világosan és egyértelműen felismerhetővé váltak.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak minősítette a felperes törzskönyv kiadása iránti kereseti kérelmét is, mert a törzskönyv alperes általi birtoklása a már megszűnt opciós jog mellett atipikus biztosítékként önállóan is biztosította a kölcsönszerződést. Ezt támasztja alá az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az ÁSZF I.3. pontja, mely felsorolás értelmezéséből az következik, hogy önálló atipikus biztosíték a törzskönyv teljes futamidő alatti, alperes általi letéti őrzése, amelyet az ÁSZF IV.24. pont értelmezése is megerősít.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett. Pontosított fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett részének megváltoztatását és a kereset teljesíthetősége érdekében az érvénytelenség közbelső ítélettel történő megállapítását, másodlagosan pedig feltáratlanság okán az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Hpt. 203.§ (6) és (7) bekezdését, a C-51/17. EUB döntést, a 2008/48. EKG irányelvet, az 1959. évi Ptk. 205.§ (3) bekezdését, 205.§ (C) bekezdését, a 209.§ (1) és (4) bekezdését, valamint a 2/2014. PJE határozat 3. pontját. Tévesen következtetett az alperesi jogelőd kockázatfeltáró tájékoztatásának megfelelőségére, mert abból nem állapítható meg, hogy a forint súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének milyen hatása van a törlesztőrészletekre, illetve, hogy gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat a szerződés teljesítése, amennyiben a forint leértékelődik a devizához képest. Kiemelte, hogy a szerződés megkötése előtt kellő időben kell rendelkezésre állnia a fogyasztónak átadott kockázatfeltáró nyilatkozatnak. Hivatkozott a C-51/17. számú EUB ítélet 74. pontjára, mely szerint a tájékoztatásnak ki kell

terjednie a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállami fizetőeszköz súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészekre gyakorolt hatására. A 75. pont szerint világos tájékoztatást kell adni arról, hogy az árfolyamkockázat gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, a 76. pont hangsúlyozza az időben nyújtott tájékoztatás alapvető jelentőségét, a 78. pont pedig azt, hogy nem csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatásnak, hogy a fogyasztó értékelhesse a pénzügyi kötelezettségére gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeket is. Hivatkozott továbbá a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10. napján kiadott emlékeztetőjére, mely elégtelennek minősíti a tájékoztatást, ha annak tartalmát csak kikövetkeztetni lehet több rendelkezés együttes értelmezésével, illetve, ha abból nem tűnik ki, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, a hitel futamideje alatt bármikor bekövetkezhethet. Továbbra is kérte a felperes a **XXX-000** forgalmi rendszámú személyautó törzskönyvének kiadását. Vitatta, hogy az alperes atipikus biztosítékként visszatarthatja a törzskönyvet. Hivatkozott a BDT2017.13. számú határozatra, mely szerint önmagában annak rögzítése, hogy a hitelező a kölcsönszerződésből fakadó kölcsönbevevői kötelezettségek maradéktalan teljesítése esetén köteles a gépjármű törzskönyvét az adós részére kiadni, nem minősül atipikus biztosítéki kikötésnek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárta, azt helyesen állapította meg és helyesek az abból levont jogi következtetései is.

Rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a felperes fellebbezése a Hpt. 213.§ (1) bekezdésében előírt tartalmi elemek hiányára alapított érvénytelenséggel kapcsolatos elsőfokú ítéleti rendelkezéseket nem érintette. A felperes fellebbezésének a másodfokú tárgyaláson kiegészített indokolásában az elsőfokú ítélet érvényessé nyilvánító rendelkezését is támadta arra hivatkozással, hogy a kamattal kapcsolatos hiányosságok a megállapított jogszabályba ütközés mellett egyúttal nyilvánvaló tisztességtelenséget is eredményeznek, amit a bíróságnak hivatalból észlelnie kell azzal, hogy az érvénytelenség egyetlen következménye az úgynevezett Blue-pencil teszt eredményeként a tisztességtelen szerződési feltétel szerződésből való kihullása lehet, azt a bíróság mással nem helyettesítheti.

A 93/13 irányelv 6. cikk (1) bekezdése és 7. cikk (1) bekezdése alapján a bíróságnak a felperesként eljáró fogyasztó helyett hivatalból figyelembe kell vennie valamely szerződési feltétel adott esetben tisztességtelen jellegét, amennyiben a rendelkezésére állnak az ehhez szükséges jogi és ténybeli elemek [az Európai Unió Bíróságának C-51/17 számú ítélete 91. pont]. illetve a bíróságnak a rendelkezésre álló bizonyítási anyag alapján tényként megállapítható, nyilvánvaló semmisséget hivatalból is észlelnie kell [az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárásjogi kérdésekről szóló 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény 4.a) pont]. A másodfokú bíróság hivatalbóli eljárását megalapozó jogi elem azonban egyértelműen hiányzik akkor, ha a felperes által hivatkozott körülmény (kamat meghatározatlansága) az elsőfokú eljárás tárgya volt, ebben a körben az elsőfokú bíróság döntést hozott, de azt - szemben más kérdésekkel - a felperes fellebbezésében nem kívánta a felülbírálat körébe vonni. Ebben az esetben a felperest nyilvánvalóan nem a szolgáltatóénál alacsonyabb informáltsági szintje, igényérvényesítési képességeinek korlátozottsága akadályozta igényének az eljárás rendje szerinti előterjesztésében, hanem egy, az igényét érintő kérdésben eljárási jogainak szabad belátása szerinti gyakorlásával járt el, melynek felülírására a peres eljárás kötöttségeire figyelemmel nincs mód; ellenkező esetben az eljárás parttalanná válna, egyebek

mellett a fellebbezési határidőre és a fellebbezés előírt tartalmára vonatkozó eljárási szabályok jelentőségüket vesztenék.

A másodfokú bíróság a szerződésnek (a 3.500.000 forint és a C Zrt. által a vételár megfizetésének napjára jegyzett deviza vételi árfolyam hányadosaként számítandó) tárgyát érintően sem észlelt nyilvánvaló semmisségi okot, figyelemmel arra is, hogy az Európai Unió Bíróságának C-38/17 számú ítéletében kifejtettek szerint a kölcsön összege belföldi pénznemben is kifejezhető a kölcsön tárgyát képező összeg számítási mechanizmusa, valamint az alkalmazandó árfolyam átlátható feltüntetésével.

A másodfokú bíróság - egyetértve az elsőfokú bíróság álláspontjával - kiemeli, hogy a szerződés tartalmából, annak VI. pontjából, valamint különösen a felperes által aláírt, külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatból az átlagos fogyasztó számára is világosan felismerhető volt, hogy a megkötött szerződés deviza alapú szerződés, azaz devizában nyilvántartott, de forintban folyósított és forintban törlesztendő kölcsönszerződés. Az árfolyamváltozásnak a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására vonatkozó, közérthető módon megfogalmazott, részletes magyarázatból a felperesnek fel kellett ismernie, hogy a svájci frank árfolyamának emelkedése a törlesztőrészletek összegének emelkedését eredményezi, emellett a vizuálisan is kiemelt, a devizakamatok ingadozásának lehetőségére és annak következményeire vonatkozó figyelmeztetést is értékelhette. Így a felperes a tájékoztatás alapján felmérhette az árfolyamváltozás kockázatának gazdasági következményeit, a kockázatnak a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatását. A kockázatfeltáró nyilatkozat ismeretében a felperesnek adott tájékoztatás világossága és érthetősége nem kérdőjelezhető meg, a kockázatfeltáró nyilatkozat és a kölcsönszerződés tartalma alapján a felperes nem gondolhatta alappal, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli. A tájékoztatás a jövőbeli árfolyamváltozás bizonytalansága folytán nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás mértékére, valószínűségére, gyakoriságára és irányára.

A perben nem merült fel olyan körülmény, hogy a felperesnek a szerződéskötés során az alperes jogelődjének felróható okból a kellő megfontoláshoz szükséges idő hiányában kellett volna jognyilatkozatot tennie, vagy hogy ő az ügylekötés során további megfontolás iránti igényét jelezte volna. Mindebből kifolyólag semmi nem utal arra, hogy a felperes az árfolyamkockázatról nem kellő időben kapott tájékoztatást.

A fentiekre, valamint arra, hogy a felperes - állítása ellenére - a megtévesztő, az írásbeli kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmával ellentétes, azt lerontó alperesi tájékoztatás tényét a perben nem bizonyította, a másodfokú bíróság is úgy foglalt állást, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó, a szerződés elsődleges tárgyát, főszolgáltatását érintő szerződési feltétel világos és érthető, így annak tisztességtelensége nem vizsgálható és a perbeli kölcsönszerződés ebből az okból nem érvénytelen.

Az 1959. évi Ptk. 200.§ (1) bekezdése alapján a felek az őket megillető szerződéskötési szabadság folytán a kölcsönszerződést atipikus módon, a törzskönyv alperes általi birtoklásával is biztosíthatták. A perbeli esetben a létrejött szerződés, illetve az ÁSZF alapján a törzskönyv alperes által történő birtoklása kettős célt szolgált. Egyrészt valóban biztosította az alperes javára kikötött opciós jogot, valamint az elidegenítési és terhelési tilalmat, de másrészt a szerződéses kikötések folytán atipikus biztosítékként - függetlenül az egyéb biztosítékoktól - önállóan is biztosította a kölcsönszerződést. Mindezt alátámasztja, hogy az I.3. pont kifejezetten felsorolta a kölcsön biztosítékait, mely biztosítékok egyike a vételi jog, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom mellett önállóan megjelölten az alperesnek az a joga volt, hogy a törzskönyvet a teljes futamidő során letéti őrizetben tartsa. A törzskönyv birtoklása tehát a szerződéses rendelkezés alapján nem csak a vételi jog fennállása alatt, hanem ezt követően is, mint önálló biztosíték illeti meg az alperest.

Ezzel összhangban a IV.24. pont kimondta, hogy az alperes a törzskönyvet a tartozás maradéktalan kiegyenlítéséig jogosult letétként őrizni. Nem következik más a IV.27. pontból sem, mert e feltétel kitér arra, hogy a törzskönyvet csak a kölcsönszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettség maradéktalan teljesítése esetén kell kiadni.

Mivel az ÁSZF kifejezetten tartalmazta a felperes kötelezettségvállalását arra, hogy az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő leteltét követően is hozzájárul a törzskönyv alperes általi birtoklásához, a felek között konszenzus jött létre egy ilyen tartalmú további, önálló biztosíték adásáról. Ez a biztosíték értelemszerűen nem azonos a vételi joggal, mert attól, hogy a törzskönyv az alperes birtokában áll, az alperesnek még nem állt fenn további vételi joga a gépjárműre. Ez a kikötés tehát nem tekinthető az opciós jog szabályai jogellenes megkerülésének, a vételi jog meghosszabbításának (Kúria Pfv.VI.20.432/2017/4.). Ennek megfelelően a törzskönyv birtoklásával összefüggésben a vételi jogra vonatkozó szerződési feltételek érvényességének vizsgálata szükségtelen volt.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló kockázatfeltáró nyilatkozatra is figyelemmel a 18.P.21.049/2016/12. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglaltan tájékoztatta a felperest arról, hogy neki kell bizonyítania, az árfolyamkockázattal kapcsolatban nyújtott tájékoztatás nem volt világos és érthető. A felperes személyes előadása szerint az alperes szerződéskötéskor eljár képviselője (alperesi bejelentés szerint tanú) havonta legfeljebb egy-kétezer forinttal változó törlesztőrészletről tájékoztatott (P Törvényszék 18.P.20.732/2018/13. számú tárgyalási jegyzőkönyv). A felperes az ügyletkötésben közreműködő **N B K-t** tanúként kérte idézni, utóbb indítványát visszavonta, majd kérte az idézhetőség érdekében az alperes felhívását személyes adatok közlésére, aminek az alperes nem tett eleget. A tárgyalás berekesztését megelőzően a felperes a fenti előzmények ismeretében úgy nyilatkozott, hogy bizonyítási indítványa nincs. Utóbbira figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a tárgyalást berekesztette, és a rendelkezésre álló adatok alapján hozott határozatot, ezért a másodfokú bíróság nem látott okot az elsőfokú bíróság ítéletének további bizonyítás érdekében történő hatályon kívül helyezésére.

A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - az 1952. évi Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért az 1952. évi Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét megfizetni, amely a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, az (5) bekezdése és a 4/A.§-a alapján számított mértékű ügyvédi munkadíjból áll. A személyes illetékfeljegyzési jogban részesült felperes a feljegyzett fellebbezési illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

Pécs, 2019. szeptember 26.

. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Vogycska Petra s.k. bíró